

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

*«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατὰ Σου τὴν ἰσχύν πέπτωκεν...»*

■ «Πολλὲς φορές ἀκούσια τὰ χρησιμοποιοῦμε»

Σύμβολα τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ ποῦ θὰ συναντήσετε στὴν καθημερινότητά σας* Α΄ Μέρος

Ὁ Ἀποκρυφισμὸς εἶναι ἓνα σύστημα διδασκαλίας ἀσυμβί-
βαστο μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη, τὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὶς ἀρχές
του, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γραπτὰ κείμενα καὶ μὲ σύμβολα.

Τὰ σύμβολα ἐκφράζουν μία ἔννοια ἢ μία εἰκόνα καὶ παίζουν
καθοριστικὸ ρόλο, τόσο στὶς διάφορες θρησκείες, ὅσο καὶ στὶς
διάφορες αἱρέσεις καὶ παραθρησκευτικὲς ομάδες¹.

Σήμερα παρατηρεῖται μία τάση νὰ προβάλλονται πολλὰ
σύμβολα τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ εἴτε μὲ ἄμεσο (δηλώνεται εὐθέως
ἀπὸ πού προέρχονται καὶ τί συμβολίζουν) ἢ μὲ ἔμμεσο τρόπο.

Στὸν ἔμμεσο τρόπο προβάλλονται σύμβολα τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ
σὲ διάφορες ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, κυρίως τῆς
Εὐρωπαϊκῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Πολλὰ ἀπὸ
τὰ σύμβολα αὐτὰ προβάλλονται σὲ διαφημίσεις, τηλεοπτικὲς
ἐκπομπές, συναυλίες, μουσικὲς ἐκδηλώσεις, ἐνδύματα, κοσμή-
ματα, ἔντυπα καὶ φυσικὰ στὸ διαδίκτυο καὶ τὰ μέσα κοινωνικῆς
δικτύωσης, τὰ ὁποῖα εἶναι οἰκεῖα κυρίως στὶς νέες γενιές.

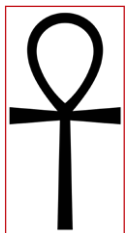
Στὸ παρὸν ἄρθρο καταγράφουμε μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀποκρυφι-
στικὰ σύμβολα ποῦ συναντοῦμε πιὸ συχνὰ στὴν καθημερινό-
τητά μας καὶ τὰ ὁποῖα πολλὲς φορές ἀκούσια χρησιμοποιοῦμε
εἴτε ἐμεῖς, εἴτε δικοὶ μας ἄνθρωποι ἄλλοτε ὡς διακοσμητικά,
ἄλλοτε ὡς κοσμήματα, πράξη ἢ ὁποῖα εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ
τὴν χριστιανικὴ μας ιδιότητα.

1. Ὁ Παντεπόπτης Ὀφθαλμὸς
Συμβολίζει τὶς ὑπερανθρώπινες δυνά-
μεις, κάτι ποῦ στὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία

ένσαρκώνεται στους μυθικούς Κύκλωπες².

Είναι σύμβολο που χρησιμοποιείται κυρίως από τους Τέκτονες και συμβολίζει τον Όσιρη, θεό του αρχαίου Αιγυπτιακού πανθέου. Ο Carl Claudy, τέκτονας συγγραφέας σημειώνει σχετικά: «Είναι ένα από τα παλαιότερα και πιό διαδεδομένα σύμβολα του Θεού. Το συναντάμε στην Αίγυπτο, την Ινδία... Ο άνοικτος όφθαλμός στην Αίγυπτο συμβολίζει τον Όσιρη, ενώ στην Ινδία συμβολίζει τον Σίβα»³.

2. Ο Αιγυπτιακός Σταυρός ή ANKH

Πρόκειται για έναν αρχαίο ιερογλυφικό χαρακτήρα, τον κρικοφόρο σταυρό⁴, γνωστό και με την ονομασία κλειδί της ζωής ή κλειδί του Νείλου ή *crux ansata*.

Στην αρχαία Αίγυπτο ήταν σύμβολο που έφεραν πάνω τους σε ανάγλυφες παραστάσεις οι θεοί Όσιρης και Άμμων, αλλά και οι Φαραώ και οι ιερείς του αιγυπτιακού πανθέου, καθώς θεωρείτο, ότι είχε μαγικές ιδιότητες⁵. Χρησιμοποιείτο ως σύμβολο του σύμπαντος και της ζωής (θείας και ανθρωπίνης).

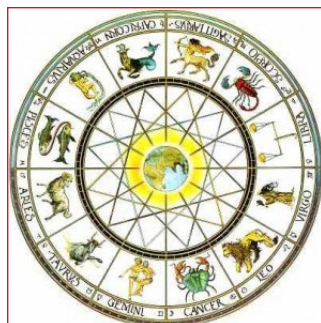
Σχηματίζεται από το συνδυασμό των συμβόλων του άρσενικού και του θηλυκού, δηλαδή του συμβόλου του Όσιρη και της Ίσιδας. Έξαιτίας αυτού του συνδυασμού συμβόλιζε την ένωση των δύο αναπαραγωγικών δυνάμεων του ούρανοῦ και της γῆς. Συμβόλιζε επίσης την ζωή, την άθανασία, το σύμπαν, την δύναμη, τον ζωοδότη αέρα και το ύδωρ που δίνει ζωή⁶.

Σήμερα χρησιμοποιείται τόσο στον αποκρυφιστικό, όσο και στον σατανιστικό χώρο. Συμβολίζει τη μετενσάρκωση και κατά τους αποκρυφιστές την ειρήνη και την αλήθεια⁷. Είναι επίσης και σύμβολο της γονιμότητας. Πολλές μάγισσες φορούν αυτό το σύμβολο σε τελετές, που σχετίζονται με την γονιμότητα⁸.

3. Τα σύμβολα του ζωδιακού κύκλου

Τα σύμβολα του ζωδιακού κύκλου, που συντάμε στα διάφορα έντυπα, τα οποία περιλαμβάνουν το λεγόμενο ώροσκόπιο, αποτελούν αλχημικά σύμβολα.

Η αλχημεία αποτελεί τμήμα του Απο-

κρυφισμοῦ, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι αὐτὴ ξεκίνησε ὡς μία τέχνη, ἢ ὁποῖα εἶχε σὰν σκοπὸ τὴν μετατροπὴ ἑνὸς χημικοῦ στοιχείου σὲ ἄλλο⁹.

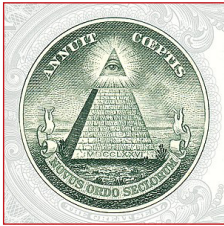
Στὴν Δύση ἡ ἀλχημεία πλησιάζει τὴν ἔρμητική παράδοση καὶ τὴν Ἑλληνο-αἰγυπτιακὴ ἐσωτερικὴ διδασκαλία¹⁰, ἐνῶ σχετίζεται καὶ μὲ τὴν κίνηση τῶν Ροδοσταύρων. Ἡ ἀλχημικὴ Ἑταιρεία τῆς Γαλλίας ποὺ ἰδρύθηκε τὸν 19ο αἰῶνα διατήρησε δεσμοὺς μὲ τὴν διεθνή κίνηση τῶν Ροδοσταύρων, βάζοντας ὡς στόχο τὴν «διατήρηση τῆς κληρονομιάς τῶν “ἀποκρύφων” ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῶν μεγάλων ἔρμητικῶν παραδόσεων, ποὺ θεωροῦσαν τὴν φύση στὸ σύνολό της ὡς τὴν “ἀνώτερη ἐκδήλωση τῆς ζωῆς”»¹¹.

4. Τὸ οὐράνιο τόξο

Τὸ οὐράνιο τόξο συμβολίζει γιὰ τὴν «Νέα Ἐποχὴ» τὴν γέφυρα ἀνάμεσα στὴν μεμονωμένη ψυχὴ καὶ τὸ κοσμικὸ ὑπερεγῶ. Στις παλιὲς γερμανικὲς θρησκείες τὸ οὐράνιο τόξο συμβόλιζε τὴν γέφυρα μεταξὺ τῶν θεοτήτων καὶ τῆς γῆς.

Ἡ C. Camber ἀποδεικνύει στὸ βιβλίο της μετὰ ἀπὸ μελέτη πολλῶν ἔργων τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ὅτι μὲ τὸ οὐράνιο τόξο ὡς ὑπερεγῶ ἐννοεῖται ὁ διάβολος (Lucifer)¹².

5. Ἡ πυραμίδα μὲ τὸν ὀφθαλμὸ

Ἡ πυραμίδα ἀποτελεῖ ἕνα καθαρὰ ἀποκρυφιστικὸ σύμβολο. Σύμφωνα μὲ τοὺς ἀποκρυφιστὲς εἶναι ἕνα σύμβολο, ποὺ βοηθᾷ στὴν αὐτοσυγκέντρωση, τὴν αὐτοβύθιση καὶ τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὰ πνεύματα¹³.

Σύμφωνα μὲ μία ἄλλη ἔρμηνεία, ἡ πυραμίδα εἶναι ἕνα σύνολο σχημάτων ποὺ κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἔχει τὴν δική του σημασία. Ἡ τετράγωνη βάση ἀντιπροσωπεύει τὴν γῆ, ἐνῶ ἡ κορυφή εἶναι τὸ σημεῖο ἐκκίνησης καὶ κατάληξης ὅλων τῶν πραγμάτων, τὸ «μυστικιστικὸ Κέντρο». Τὸ σχῆμα ποὺ ἐνώνει τὴν κορυφή μὲ τὴν βάση τῆς πυραμίδας εἶναι οἱ προσόψεις σὲ σχῆμα τριγώνου καὶ ἀποτελοῦν σύμβολα τῆς φωτιᾶς, τῆς θείας ἀποκάλυψης καὶ τοῦ τριγώνου τῆς δημιουργίας. Ἐτσι, σύμφωνα μὲ αὐτὴ τὴν ἔρμηνεία, ἡ πυραμίδα ἐκφράζει τὴν ὁλότητα τοῦ ἔργου τῆς δημιουργίας στις τρεῖς βασικὲς ὀψεις του¹⁴.

Ἡ πυραμίδα, στὴν κορυφή τῆς ὁποίας βρίσκεται ὁ ὀφθαλμὸς, συμβολίζει τὸν ὀφθαλμὸ τοῦ ἑωσφόρου ποὺ παρακολουθεῖ

τὴν «οἰκονομικὴ εὐημερία» τοῦ κόσμου. **Εἶναι** ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἰσχυρὰ σύμβολα τοῦ πνευματισμοῦ καὶ τῆς μαντείας.

Ἀναφέρεται ἐπίσης καὶ ὡς ὁ ὀφθαλμὸς τῶν Τεκτόνων, ποὺ παρακολουθοῦν τὰ πάντα.

Τὸ σύμβολο αὐτὸ βρίσκεται στὸ πίσω μέρος τοῦ ἀμερικανικοῦ χαρτονομίσματος τοῦ δολαρίου. **Κάτω** ἀπὸ τὴν ἀπεικόνιση αὐτὴ εἶναι τοποθετημένη ἡ φράση: «Novus ordo seclorum» (=Νέα Τάξη Πραγμάτων)¹⁵.

6. Ἡ χειρονομία τοῦ διαβόλου

Εἶναι τὸ πολὺ γνωστὸ σύμβολο μὲ τὰ δάκτυλα ποὺ σχηματίζουν κέρατα. **Στὶς** Η.Π.Α. εἶναι γνωστὸ μὲ τὴν ὀνομασία El diablo (ἢ ἀλλιῶς corna ἀπὸ τὴν ἰταλικὴ λέξη corno=κέρατο).

Πολλές φορές συγχέεται μὲ τὸ ρῆμα «σ' ἀγαπῶ», ὅπως αὐτὸ ἐκφράζεται στὴν γλώσσα τὸν κωφαλάλων.

Τὸ σύμβολο αὐτὸ χρησιμοποιεῖται πολὺ συχνὰ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τῆς heavy metal μουσικῆς, ὡστόσο σήμερα ἔχει ἐξαπλωθεῖ σχεδὸν παντοῦ, ἀκόμη καὶ στὸν χῶρο τῆς μόδας¹⁶.

7. Τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ

Πρόκειται γιὰ σύμβολο τοῦ κινεζικοῦ Ταὸ (κινεζικῆς φιλοσοφίας καὶ θρησκείας), καθὼς καὶ τοῦ Κομφουκιανισμοῦ¹⁷ καὶ εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα¹⁸.

Τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ ἐκφράζει τὴν κατάσταση ὅπου δύο ἀντικείμενα ἢ ἰδέες ἀντίθετες μεταξύ τους συνυπάρχουν καὶ συνδέονται μεταξύ τους καὶ τὴν ἴδια στιγμή εἶναι ἀνεξάρτητα. **Σύμφωνα** μὲ τὸν ὀρισμὸ ποὺ δίνουν διάφορα λεξικά, τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ ἐκφράζει δύο ἀρχές, αὐτὸ μὲ τὸ μαῦρο χρῶμα τὴν ἀρνητικὴ ἀρχὴ (συμβολίζει τὸ θηλυκὸ) καὶ αὐτὸ μὲ τὸ λευκὸ χρῶμα τὴν θετικὴ ἀρχὴ (συμβολίζει τὸ ἀρσενικὸ). **Τὸ** γίν ἀναπαριστᾷ τὴν ἀρνητικὴ καὶ τὴν παθητικὴ ἐνέργεια, τὴν ψυχὴ, τὸ ψῦχος, τὴν νύχτα, τὸ φεγγάρι, τὸ σκότος, τὴ γῆ καὶ τὴν διατροφή. **Τὸ** γιάνκ ὑποδηλώνει τὸ πνεῦμα, τὸ φῶς, τὴν ζεστασιά, τὴν ἡμέρα, τὸν ἥλιο, τὸν οὐρανὸ, τὴν δημιουργία καὶ τὴν κυριαρχία.

Τὸ γίν προηγεῖται τοῦ γιάνκ καθὼς ἀναπαριστᾷ τὸ σκοτάδι, ποὺ ὑπῆρχε πρὶν ἀπὸ τὴν δημιουργία¹⁹.

Ἡ ἰσορροπία μεταξύ τῶν δύο ἐπιτυγχάνεται, ὅταν τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ ἰσορροποῦν μεταξύ τους συμπληρώνοντας τὸ

ένα τὸ ἄλλο. Αὐτὸ συμβολίζεται μὲ τὸν κύκλο πὸν περιβάλλει τὰ σχήματα. Ὁ λευκὸς κύκλος πὸν βρίσκεται μέσα στὸ γίν καὶ ὁ μαῦρος κύκλος πὸν βρίσκεται μέσα στὸ γιάνκ συμβολίζουν τὴν αὐτονομία τους, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὰ βρίσκονται ἐνωμένα μεταξύ τους.

Τὸ σύμβολο τοῦ γίν καὶ τοῦ γιάνκ ἐκφράζει διαρχία, ἡ ὁποία ὡς διδασκαλία εἶναι ἀντίθετη ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Δημιουργὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Τριαδικὸς Θεός. Ὅπως ἀντίθετη μὲ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ ἡ ἄποψη, ὅτι τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ ἐπηρεάζουν τὴν μοῖρα τῶν ἀνθρώπων. Σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθόδοξη ἀνθρωπολογία ὁ ἀνθρώπος πλάστηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ πλήρη ἐλευθερία, ἔχοντας ὡς δῶρο τὸ αὐτεξούσιο, τὸ ὁποῖο τοῦ δίνει τὴν δυνατότητα νὰ ὀδηγηθεῖ ἀπὸ τὸ κατ' εἰκόνα στὸ καθ' ὁμοίωσιν. Ὅλες οἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δικῆς τους ἐλεύθερης ἐπιλογῆς καὶ δὲν εἶναι προδιαγεγραμμένες ἢ κατευθυνόμενες ἀπὸ ἐξωτερικοὺς παράγοντες (μοῖρα, ἄστρα κ.λπ.)²⁰.

(ἔπεται τὸ Β' Μέρος)

(*) Περιοδ. «Διάλογος», ἀριθμ. 111 / Ἰανουάριος-Μάρτιος 2023, σελ. 16-19. Τῆς Ἀγγελικῆς Δ. Χατζηγιάννου, Δρος Θεολογίας. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Rosemary Ellen Guiley, «Σύμβολο», *Harper's Ἐγκυκλοπαίδεια Μυστικῶν καὶ Παραφυσικῶν Ἐμπειριῶν*, Ἀθήνα 1994, σελ. 730.

2. J.E. Cirlot, *Τὸ λεξικὸ τῶν συμβόλων*, ἔκδ. Κονιδάρη, Ἀθήνα 1995, σελ. 347.

3. Cathy Burns, *Masonic and Occult Symbols illustrated*, 1998⁸, σελ. 386-387.

4. *Ἡ δύναμη τῶν συμβόλων*, εἰδικὴ ἔκδοσις περιοδικοῦ Ἄβατον, Ἀθήνα, ἄ.ἔ.ἔ. σελ. 27.

5. *Ἡ δύναμη τῶν συμβόλων*, εἰδικὴ ἔκδοσις περιοδικοῦ Ἄβατον, Ἀθήνα, ἄ.ἔ.ἔ. σελ. 27.

6. Clare Gibson, *Sings and Symbols: an illustrated guide to their meaning and symbols*, ἔκδ. Barnes and Nobles, New York, 1996, σελ. 29.

7. Gibson, *Sings and Symbols*, σελ. 25.

8. Sean Sellers, *Ὁ σατανισμὸς τῆς «Νέας Ἐποχῆς»*, ἔκδ. Στερέωμα, ἄ.ἔ.ἔ., σελ. 48-49.

9. Δαμασκηνοῦ, Μητροπολίτου Κυδωνίας καὶ Αποκορώνου, «Οἱ περὶ Θεοῦ ἀντιλήψεις τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», στὸ *Ὅψεις τοῦ Μυστηρίου τῆς ἀνομίας. Ἀντιτριαδικές-Ἀποκρυφιστικές-Νεοπαγανιστικές δοξασιές περὶ Θεοῦ*, Πρακτικὰ ΛΑ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων διὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας, Ζόγκα Ἑλληνικοῦ Ἄργους 22-24 Ὀκτωβρίου 2019. ἔκδ. Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σελ. 43 καὶ 49.

10. Rosemary Ellen Guiley, «Ἀλχημεία», *Harper's Ἐγκυκλοπαίδεια Μυστικῶν καὶ Παραφυσικῶν Ἐμπειριῶν*, Ἀθήνα 1994, σελ. 16.

11. Χριστοφόρου Τσιάκκα, ἀρχιμ. (νῦν Μητροπολίτου Καρπασίας), «Ἀλλημεία», Ἐγκυκλοπαιδικὸ Λεξικὸ Ἱερῶν καὶ αἱρέσεων, Παραχριστιανικῶν Ὁμάδων καὶ συγχρόνων ἰδεολογικῶν ρευμάτων, ἔκδ. Ἱερὰ Μονὴ Τροοδιτίσσης, 2002, σελ. 33-34.

12. Ἀρχιμ. Γρηγορίου Κωσταντίνου, *Τὰ ὄργανα καὶ τὰ μέσα τῆς Νέας Ἐποχῆς*, στὸ <https://poimin.gr/ta-rganakai-ta-mesa-t-s-neas-poch-s/>.

13. Ἀρχιμ. Γρηγορίου Κωσταντίνου, *Τὰ ὄργανα καὶ τὰ μέσα τῆς Νέας Ἐποχῆς*, στὸ <https://poimin.gr/ta-rganakai-ta-mesa-t-s-neas-poch-s/>.

14. J.E. Cirlot, *Τὸ λεξικὸ τῶν συμβόλων*, ἔκδ. Κονιδάρη, Ἀθήνα 1995, σελ. 441.

15. Sean Sellers, *Ὁ σατανισμὸς τῆς «Νέας Ἐποχῆς»*, ἔκδ. Στερέωμα, ἄ.ἐ.ἐ., σελ. 54.

16. https://en.wikipedia.org/wiki/Sign_of_the_horns.

17. Clare Gibson, *Sings and Symbols: an illustrated guide to their meaning and symbols*, ἔκδ. Barnes and Nobles, New York, 1996, σελ. 25.

18. Robin Wang, *The way of heaven anfe earth in Chinese thought and culture*.

19. Gibson, *Sings and Symbols*, σελ. 25.

20. Περισσότερα γιὰ τὸ γίν καὶ τὸ γιάνκ βλ. στὸ Robert Manfred, *The theoritical foundation of Chinise Medicine*, ἔκδ. M.I.T. Press, Cambridge Massachussts and London England 1973, σελ. 9-54.